

Handreiking dossier op orde Wzd

December 2022

Deze handreiking is voor zorgprofessionals die de rol van zorgverantwoordelijke vervullen voor de Wzd en voor medewerkers van cliëntservicebureau 's die opnames voor cliënten coördineren.

Met de komst van de Wzd is de rechtspositie van de cliënt beter in beeld gekomen. Vanuit de intentie om goede zorg te verlenen, wordt soms wel eens over de rechtspositie van de cliënt heen gestapt.

Om vanuit de juiste rechtspositie eventuele onvrijwillige zorg toe te passen is een goed dossier een belangrijke basis.

'Dossier op orde' is daarmee een voorwaarde om uiteindelijk goede zorg te kunnen bieden waarbij rekening wordt gehouden met de rechtspositie van de cliënt.

Het toepassen van onvrijwillige zorg en het in beeld hebben van vrijwillige maatregelen vraagt om registratie. In het dossier zijn afspraken over vrijwillige zorg (bijvoorbeeld een beddek op verzoek) terug te vinden en is de onderbouwing van het toepassen van onvrijwillige zorg op te halen uit een stappenplan.

Deze handreiking helpt om het dossier op orde te krijgen.

1: Lees je in

Op intranet kan je het beleid van de organisatie vinden. Dit is het kader waarbinnen gewerkt wordt.

Verdiep je goed in wat vrijwillige zorg is en wat onvrijwillige zorg is en wat (en wie) er bij komt kijken bij het toepassen van onvrijwillige zorg.

Enkele documenten die hierbij kunnen helpen zijn:

- Beleid van de organisatie
- Rollen in de Wzd
- Uitleg stappenplan (ook op internet te vinden)
- Proces wilsbekwaam / wilsonbekwaam ter zake
- Opnamestatus / juridische status / opname proces CIZ

2: Enkele begrippen en uitgangspunten

Vrijwillige opname Cliënt die wilsbekwaam is ter zake de opname en op vrijwillige basis wenst te komen wonen. Een artikel 21 is niet nodig.

Opname met artikel 21 Cliënt die niet instemt en geen verzet toont tegen de opname, kan komen wonen met een artikel 21 (geen verzet/geen instemming).

Opname met verzet Een cliënt die zich verzet tegen de opname kan met een rechterlijke machtiging komen wonen.

Onvrijwillige zorg Zorg waar iemand zich tegen verzet of waarbij beperking, isolatie of medicatie buiten de richtlijn bij iemand die wilsonbekwaam ter zake is.

Of zorg waarbij sprake is van beperking van de bewegingsvrijheid, isolatie en medicatie buiten de richtlijn, **zonder** verzet.

Wilsbekwaam	Een persoon die zelf kan inschatten wat de consequenties van de eigen keuzes zijn. Iedereen van 16 jaar en ouder is op voorhand wilsbekwaam.
Wilsonbekwaam ter zake	Iemand die niet in staat is om de consequenties van de eigen acties te overzien op een bepaald domein (financiën, kleding, deelnemen aan het verkeer, gedrag).
Vrijwillige zorg	Zorg die op verzoek van een wilsbekwaam ter zake cliënt wordt uitgevoerd.
Toepassen van onvrijwillige zorg	Dit is alleen mogelijk wanneer de Wzd-functionaris hier toestemming voor heeft gegeven.

3: Breng het dossier op orde

a) De juiste 'cliënt situatie'

- In het dossier staat de **opname status** genoteerd
 - Vrijwillige opname / artikel 21 (besluit CIZ) RM (rechterlijke uitspraak)
 - Grondslag
 - Opnames worden elk MDO gecontroleerd op of deze vorm van opname nog van toepassing is
 - Contactpersoon
- **Wilsbekwaam / wilsonbekwaam ter zake** (in relatie tot een maatregel)
 - In het dossier is terug te vinden wat de rechtspositie is van de cliënt en wie eventueel de vertegenwoordiger is
 - Wilsbekwaam of wilsonbekwaam ter zake
 - Onderbouwing wilsonbekwaam ter zake (wat begrijpt de cliënt niet)
 - Wie is de vertegenwoordiger voor het deel wilsonbekwaam ter zake

b) Vrijwillige zorg

- In het dossier is terug te vinden welke maatregelen vrijwillig zijn
- Tijdens een MDO worden deze besproken met de cliënt

c) Beperkingen of **onvrijwillige zorg** vastleggen m.b.v. het stappenplan

- In het stappenplan is de onvrijwillige zorg vastgelegd:
 - Bij verzet van de cliënt of diens wettelijk vertegenwoordiger:
De cliënt of vertegenwoordiger verzet zich tegen de zorg, die nodig is om ernstig nadeel te voorkomen.
 - Bij een cliënt die wilsonbekwaam ter zake is, waarbij sprake is van:
 - beperking van de bewegingsvrijheid
 - insluiting
 - psychofarmaca buiten de richtlijn